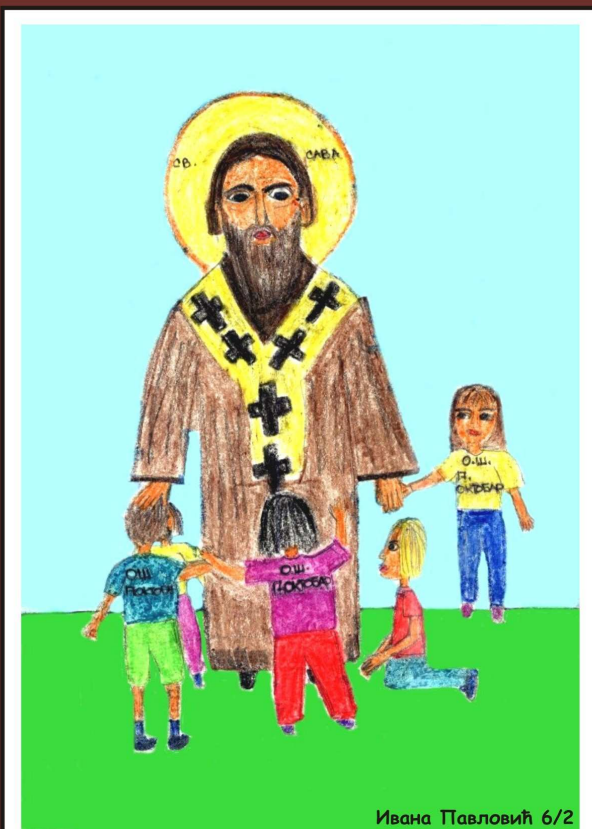

РАСТКО

ИЗДАЈЕ ОСНОВНА ШКОЛА "17.ОКТОБАР" - ЈАГОДИНА

СРЕЋНА СЛАВА !!!

Број 4.
јануар 2009

ОДОБРЕЊЕМ ДИРЕКТОРА ШКОЛЕ
БИЉАНЕ МИЛАНОВИЋ
ЧАСОПИС ИЗДАЈЕ
ОСНОВНА ШКОЛА "17. ОКТОБАР"

УЗ САГЛАСНОСТ КООРДИНАТОРА ЗА ВЕРОНАУКУ
НАМЕСНИШТВА БЕЛИЧКОГ ЕПАРХИЈЕ ШУМАДИЈСКЕ

ЈЕРЕЈА ЈОВИЦЕ ЈОВАНОВИЋА
ЧАСОПИС УРЕЂУЈЕ
ВЕРОУЧИТЕЉ **БОРИС МИЛОСАВЉЕВИЋ**

СТРУЧНИ КОНСУЛТАНТИ:
ПЕДАГОГ **МАРИНА АНТОНИЈЕВИЋ**
ЂАКОН **НИНОСЛАВ ДИРАК**

ЛЕКТУРА ТЕКСТА
НАСТАВНИК СРПСКОГ ЈЕЗИКА
МАЈА АЛЕКСИЋ

АУТОРИ ТЕКСТОВА
УЧЕНИЦИ НОВИНАРСКЕ СЕКЦИЈЕ

ШТАМПА
"ТАТИР КОМЕРЦ" - ЈАГОДИНА

ДАРОДАВАЦ ЧАСОПИСА

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ЈАГОДИНА

УВОДНА РЕЧ

Четврти број нашег часописа излази, ево, уочи Савиндана.

Чинећи дела у складу са вером чија је основна идеја љубав, Свети Сава је остао са нама кроз векове. А ми смо на путу Светосавља у оној мери у којој ценимо духовне вредности, у мери у којој смо спремни не само да узимамо, већ и да дајемо. Нисмо довољни сами себи - љубав, разумевање и искрено пријатељство према другима није узалудно и бесмислено.

То што сада држите у рукама овај часопис значи да сте открили у њему комадић себе. Ми, старији, читајући га имамо прилику да сазнамо део ваших маштања, проблема, жеља. Свака ваша написана песма, прича, нацртана слика, обогаћује овај часопис, чини га вреднијим и као такав он постаје и део историје ваше школе и ваше генерације.

Једнога дана, када будете одрасли и будете прелиставали *Растко*, сетићете се и школског дворишта и наставника, првих љубави и стрепњи и неког већ заборављеног имена.

Па и будуће генерације, читајући овај часопис сазнаће више о вама и времену из две хиљаде и неке, можда и нечему чега више неће бити. Зато је *Растко* ваш **дневник школских дана**.

Свакако да у њему има места за све - оне који пишу стихове и оне који воле да цртају, за оне које интересују православље и историја и оне које интересују спорт и музика... Позивам вас да нам се придружите са новим темама и идејама и да захваљујући вашим прилозима *Растко* буде још бољи и актуелнији.

Наставимо заједно, а до тада:

"Старајмо се један о другоме у подстицању на љубав и добра дела" (Јев.10,24)

Школски педагог,
Марина Антонијевић

У СВЕТУ ПОСТОЈИ ЈЕДНО ЦАРСТВО ...

Моја Слава ...

Моја слава је Свети Никола. На дан славе ја носим колач у цркву. Славу славим у селу Трнави. Тамо живе моји бака и дека, а то је и њихова слава. Та слава ће бити ускоро. Тамо ћу ићи са татом и мамом. Биће много гостију. Тада се играм са друговима и другарицама. Некада славимо славу код куће.

Много ми је лепо на слави и никад ми није досадно.

Исидора Павловић 2/2

За крсну славу спремамо жито и колач. Онда запалимо свећу да гори целу ноћ и цео дан. Прекрстимо се пре него што седнемо да ручамо. Моја слава је Свети Димитрије. Много волим славу зато што верујем у Бога. За крсну славу нам долазе гости и узму мало жита. Онда сутра све расклањамо.

Милица Стефановић

Свети Сава је постао Светитељ. Он је веровао у Бога, није хтео да живи с мајком и оцем него је отишао у манастир. У манастиру је учио молитве и учио је о Богу. Када је умро постао је Светитељ.

Он је учио децу лепом понашању и да треба да опраштају једни другима. Учио је о љубави и саградио манастир.

Ива Петровић 2/1

„Моја Слава“ - Јована Милићевић 2/5

Пријатељ и ја ...

Пријатељи увек брину једни о другима.

Исказују разна осећања, помажу,

моле се Богу за своје ближње.

Пријатељи не мисле зло једни о другима

и не намећу им искушења и невоље.

Сваки прави пријатељ радује се успеху пријатеља

и воли га свим срцем.

Милена Милосављевић 4/3

Пријатељи увек брину једни о другима

и не остављају их када наиђе препрека

јер добро другарство побеђује зло.

Између добрих пријатеља нема себичности

и похлепе.

Исидора Станковић 4/3

Моје пријатељ је моја помоћ, срећа и понос

Мој пријатељ је радост, звезда сјајна и бескрајна.

Мој пријатељ и ја смо сјајни, бескрајни тим.

Јована Јовановић 4/3

Пријатељство је као бајка

у којој сви побеђују

и деле своје поклоне.

Пријатељство је најлепша боја

којој се сви радују.

Пријатељство је најлепши

поклон.

Никола Вељковић

Рубрику припремиле Јована Васић 8/1 и Меланија Василијевић 8/1

СВЕТА ТАЈНА ИСПОВЕСТИ

Шта је света тајна исповести? Зашто, коме и када треба да се исповеда православни хришћанин?

Помаже Бог, драги читаоци! Ево нас у још једном броју часописа "Растко". У овом броју имаћете прилику да сазнате нешто више о светој тајни исповести.

-Наиме, *света тајна исповести* сама за себе не постоји. Њој увек претходи искрено и дубоко **покајање**, без којег нити има исповести, нити би таква исповест (без покајања) имала икаквог значаја.

Пробуђење за живот вечни исто је што и обраћање или повратак Богу кроз свету тајну покајања и исповести. То је једини пут за све оне који су се кроз грех удаљили од Бога.

Сваки грех има ту силу и моћ да нас одвоји од Бога, од неба, а стога и од вечног живота. "*Плата за грех је смрт*", опомиње свети апостол Павле. Тиме се грех показује као највећи, чак једини противник и непријатељ нашег спасења.

Исповест пред свештеником

Шта је заправо грех

Грех је када неко мисли, говори или ради оно што Бог забрањује својим заповестима или када не мисли, не говори и не ради оно што нам Бог заповеда да чинимо. Грех је, дакле, не само преступање заповести Божијих, него и неиспуњавање и невршење истих. Грех је не само чињење зла него и нечињење добра. А пошто је добро познато да нема човека да живи а да не греши и ако нас само грех лишава спасења и одваја од Бога, онда је тачно и то да нема другог пута и начина за очишћење грехова и повратак Богу сем Свете Тајне Покајања и Исповести.

У овој светој Тајни човек се чисти од свих оних грехова које је починио после светог Крштења, због чега се често и назива другим крштењем, крштењем у сузама покајања.

Спознавање своје грешности, жалост због тога што смо гресима нашим увредили Бога, одлука да учинимо једну суштинску промену у нашем животу и смирено прибегавање светој тајни Исповести пред свештеником (духовником) представљају само почетак нашег спасења. Јер, нико се не може спасити, ако се не покаје. Немарност наша за једно обично покајање показује се најјаснијим нашим интересовањем за живот и погрешке других, као и необраћање пажње на наше личне грешке.

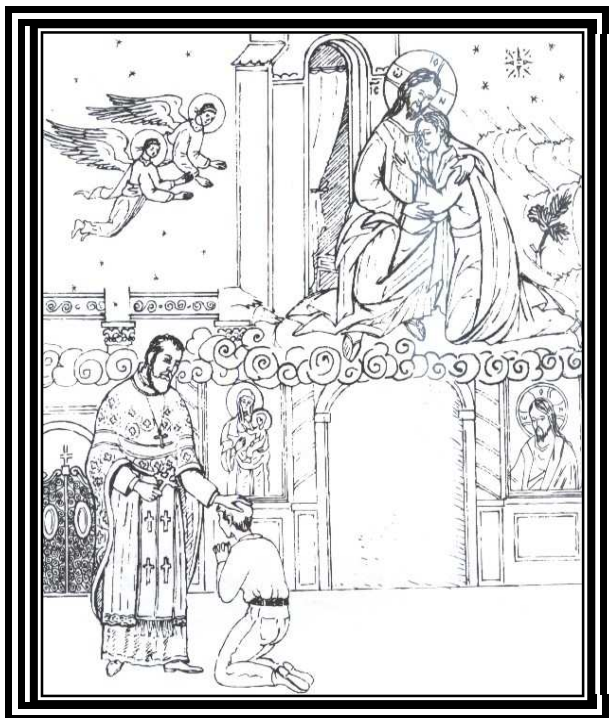
Грех је страшно зло и опака болест душе. И то зло које зависи од наше воље. То је плод сопственог опредељења. То је страшно зло али не неизлечиво.

Грех није непријатељ који нас напада споља, него зло које ниче и расте у нама. Грех се јавља онога тренутка када заборавимо Бога. Уколико се увек будемо сећали будућег суда, ни блуд, ни прелјуба, ни убиство, ни безаконје неће овладати нама.

На грех нас наводи и гура свезли сатана. Гура нас, али не може да нас примора да грешимо. Не може нам зло нанети уколико је наше срце приклоњено Богу, а затворено за њега. Међутим, ако без отпора прихватимо неку злу жељу, коју нам

он предлаже и сеје у наш ум, заробиће нас и бацити у вртлог мрака. Стога не треба примити "семе" греха, јер ће оно разорити нашу душу .

Шта нам ваља чинити? Отпали смо од Бога, да ли му се можемо вратити? Можемо! Све можемо милошћу Божијом кроз свету Тајну Покајања и Исповести. Не губимо наду , јер је страшно изгубити наду у опроштај.

Шта се дешава прилоком исповести

Зашто треба да се исповеда православни хришћанин?

За грехе своје које начинисмо, јер много пута грешимо сваки дан. Зато морамо себе осећати грешним и кајати се, јер "нема краја покајању до саме смрти".

Коме (тј. пред киме) се треба исповедати?

Пред Богом, живим и свевидећим и пред његовим представником на земљи - православним свештеником (духовником).

Када треба да се исповеда православни хришћанин?

Увек када осети за то потребу. Када постане свестан неког свог пада, своје грешности, а поготово када осети да га греси пеку и муче. Нека нас на искрено покајање и на исповест без одлагања побуђује и чињеница да "без покајања нема спасења", као и да "после смрти покајања нема".

Како се исповедати?!-

На исповест се треба навикнути, треба научити исповедати се. Али као што се све вештине у животу уче, тако и само исповедање. У томе нам помажу наши исповедници и духовници.

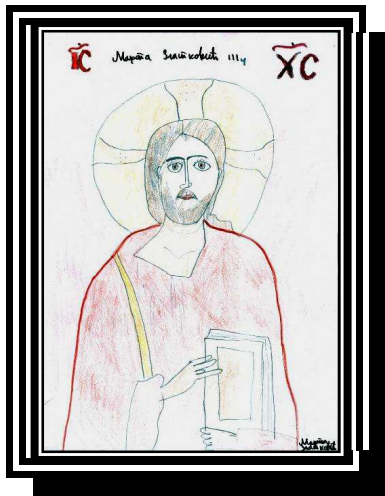
Ипак за саме почетнике ево практичних савета:

1. Пре саме исповести треба се потрудити да се сетимо свих својих грехова, испитавши пажљиво свој живот од најранијег детињства.
2. Исповедајмо грехе своје отворено, подробно, без стида и самооправдања, знајући да их говоримо, не човеку, но Самом Живом Богу.
3. Не мешајмо у исповест друга лица, не жалимо се ни на кога и не старајмо се да правдамо себе за учињене грехе.
4. Без питања духовног оца (свештеника), не говоримо оно у чему ниси грешни или што нисмо радили.
5. Треба се исповедати са тугом и скрушеним срцем због грехова којима смо увредили Бога.
6. Исповедајмо грехе своје с вером у Исуса Христа и с надом на његово милосрђе. Јер само ако верујемо можемо добити опроштај грехова својих. "Ако исповедамо грехе наше, он ће

нам , као веран и праведан, опростити грехе наше и очистити нас од сваке неправде''.

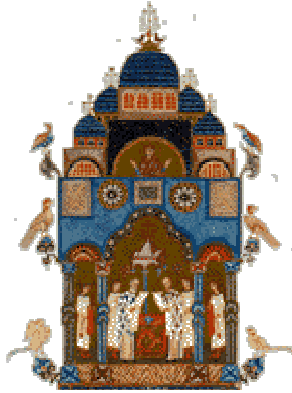
После исповести свештеник над нама прочита разрешну молитву којом нас ослобађа од свих оних грехова које смо исповедали а за које смо се искрено покајали.

И на крају: из свега приложеног могло се закључити да је неопходно покајање и исповедање грехова ради задобијања вечног и блаженог живота.

*„Само чистог срца личимо на Бога“
Марта Златковић 3/4*

Јелена Станојловић 8/3

ПОЈМОВНИК

ЧЕМУ СЛУЖИ ШКОЛА

Када кажемо школа прво помислимо на књиге, учење, оцене... Међутим, школа је много више од тога.

У школи се стичу прва сазнања о животу, пријатељству, љубави. Стичу се прве радне навике, осећај одговорности. Проживљавају се многи леви и тужни тренуци. Пријатељство склопљено у школи некада траје и до краја живота. Али мора пуно да се учи, морају да се пишу домаћи задаци, да се раде контролне вежбе. Ипак, све је то пролазно, али знања стечена у школи су трајна. Не каже се узалуд да је *од колевке па до гроба најлепше ђачко доба*.

Ретко ко то може да схвати док је још ђак, али када човек одрасте и сусретне се са правим проблемима моћи ће то да разуме.

НАСЛЕДНИЦИ СТЕФАНА ПРВОВЕНЧАНОГ

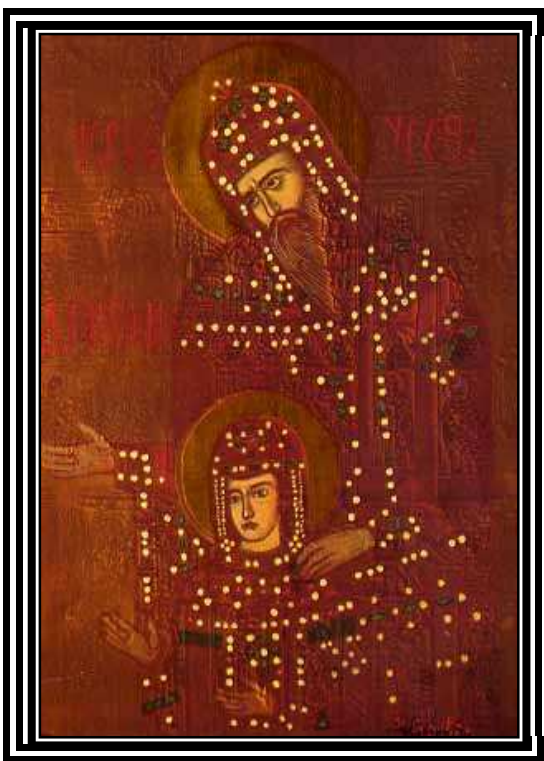
Стефан Првовенчани живео је у време бурних догађаја на простору Балкана, где су се сукобљавали интереси тада великих и моћних држава. Борећи се за што бољи положај своје мале земље показао је изузетне, пре свега политичке способности, којима је успео не само да очува самосталност већ и да осигура сигурност и напредак земље.

У то време један од најсигурнијих начина да се обезбеди заштита неке од моћних држава било је склапање бракова међу члановима краљевских породица. Тако се Стефан најпре оженио Евдокијом - ћерком будућег византијског цара, са којом је добио синове : Радослава, Владислава и Предислава, као и ћерку Комненију. Касније су се околности промениле, овај брак је завршен а Стефан се поново оженио, овог пута млетачком принцезом Аном, са којом је добио сина Уроша.

Радослав је, као најстарији син, наследио оца на престолу 1228.год., а у току своје кратке владавине ослањао се на Византију, што није било по вољи српске властеле. Након пет година владавине био је приморан да престо преда млађем брату Владиславу који се више приближио Бугарској и оженио се бугарском принцезом Болеславом. Ова блискост краља Владислава са бугарским царем омогућила му је да врати у Србију мошти свог стрица - светог Саве, који је умро у Бугарској, у Трнову. Међутим, како је слабила снага његовог заштитника, бугарског цара, тако је расло и незадовољство српског племства. Краљ Владислав је престо предао најмлађем брату Урошу. Четврти син Стефана Првовенчаног (трећи по реду рођења) - Предислав, пошао је стопама свог великог стрица - светог Саве. Замонашио се и узео монашко име Сава, а 1263.год. постао је архиепископ. Тако су опет, као за време његовог оца, српском црквом и државом управљала браћа.

За разлику од своје браће који су ослонац политике налазили у моћним државама својих тастова, краљ Урош I је

водио самосталну политику са основним циљем јачања и утврђивања Србије. То му је омогућило проширивање државе на југ и север. Урош I није био ожењен ни грчком, ни бугарском принцезом. Син венецијанке, за супругу је и сам тражио жену са Запада. Негде око 1250.године оженио се Францускињом Јеленом Анжујском. За њен долазак у Србију везана је романтична прича по којој је краљ Урош, у знак велике љубави према својој будућој невести, целу долину Ибра (од Краљева до Рашке), којом је она требало да допутује, засадио јоргованом. И данас се ова долина назива "долина јоргована", а сваке године у пролеће ту се одржава фестивал - Дани јоргована.

Јелена је била изузетно образована, мудра и племенита. Као супруга и краљица била је уз мужа све време његове владавине и надживела га. Са њим је подигла два сина, будуће српске краљеве - Драгутина и Милутина. То је било време процвата Србије. Краљ Урош не само да је проширио границе своје државе већ је и привредно ојачао. Отворио је многе руднике, ковао је први српски новац. Новчана јединица била је перпер, али ње није било у оптицају. То је била само обрачунска јединица а у оптицају су били грош и динар. Држава се обогатила и тиме је отворен пут развоју занатства и трговине. Економски развој је подстакao развој српске културе и општег благостања. Урошева жена, Јелена Анжујска је оставила значајан траг у просветитељству јер је њен дом био и училиште и прва библиотека. Њеном заслугом су неке значајне књиге преписиване за потребе манастира. Звали су је првом српском учитељицом јер је у свом дому окупљала сиромашне девојке и подучавала их разним пословима а потом, богато их дарујући и удавала. Много је градила и обнављала цркве и манастире. Иако рођена као католкиња, замонашила се у православном манастиру Свети Никола код Скадра. Њен дан православна црква прославља 12. новембра.

После сукоба са сином Драгутином, краљ Урош I се повукао са престола, замонашио се и 1277. и умро је као монах Симеон. Сахрањен је у својој задужбини - манастиру Сопоћани код Новог Пазара, једном од најлепших манастира чије се фреске сматрају врхунцем, не само српског, већ и византијског сликарства уопште. Најпознатија је фреска Успење Пресвете Богородице која захвата 40 квадратних метара. Сопоћани се налазе и на листи светске културне баштине UNESCO.

На престолу га је наследио син Драгутин који је после незгоде у којој је сломио ногу престо предао млађем брату Милутину. Драгутин се после смрти своје мајке Јелене за коју је јако био везан замонашио и узео име Теоктист. Умро је 1316.год. и тело му је пренето у задужбину Ђурђеви Ступови у Расу.

Карљ Милутин женио се неколико пута а једна од његових жена била је и Симонида. Из тих бракова прворођени син био је Константин. Међутим, за наследника је од стране српске властеле признат Стефан, његов син са бугарском принцезом Аном (каснији краљ Стефан Дечански) . Да би спречио да га Стефан угрози на престолу, Милутин је наредио да га ослепе а затим протерају у Цариград, заједно са женом Теодором и децом - Душаном (касније велики цар Душан) и Душицом.

Краљ Милутин умро је 29.10.1321.а мошти му почивају у Софији, у цркви Свете Недеље. Један од наших најлепших манастира ,Грачаница , његова је задужбина.

„Будимо Свети као наши Свети преци“ - Немања

Софија Миловановић 8/1

СВЕТИ ГЕРАСИМ И ЛАВ ЈОРДАН

Свети Герасим је живео у петом веку у манастиру у Јорданској пустињи. Једном, док се у пустињи молио Богу, зачу страшну рику. Окрену се и угледа лава који му је храмајући прилазио. Светитељ се није помакао са места. Лав му је пришао са пуно поверења и пружио повређену шапу у коју се зарио велики трн.

-Шта је пријатељу, много те боли? -упита старац.

-Стрпи се, сад ћу ти помоћи.

Онда извади лаву трн из шапе, очисти рану и повеза је парчетом тканине. Затим нежно поглади лава по гриви, као да је нека питома домаћа маца, а не страшна звер и рече му да иде.

Али лав није хтео да оде и од тог дана је пратио старца Герасима као верни пас. Где год је ишао старац, са њим је ишао и његов лав. Још је веће чудо што је лав био невероватно послушан.

У манастиру у којем је старац живео, воду су доносили из реке Јордан на магарету. Старац је лаву дао задатак да чува магаре док пасе по обали. Лав је испуњавао поверени му задатак, али једном је заспао под палмом. Баш тада је туда пролазио караван камила. Власник каравана виде да нико не чува магаре, помисли да је залутало, па га одведе. Лав је тражио магаре, али га није нашао, па се покуњено врати у манастир. Кад га је видео без магарета, Герасим му рече: „Појео си магаре? Ако је тако, онда ћеш морати да обављаш његов посао.“ Лав је само спустио главу, јер се осећао кривим што се успавао у хладовини. Од тада је лав био водоноша. На њега би товарили велике судове пуне воде, које је он носио у манастир,

После неког времена исти онај караван, који је одвео магаре, враћао се назад. Са високе обале лав угледа магаре и радосно потрча према њему. Трговац се страшно уплаши и побеже, остављајући караван лаву на милост и немилост. Лав

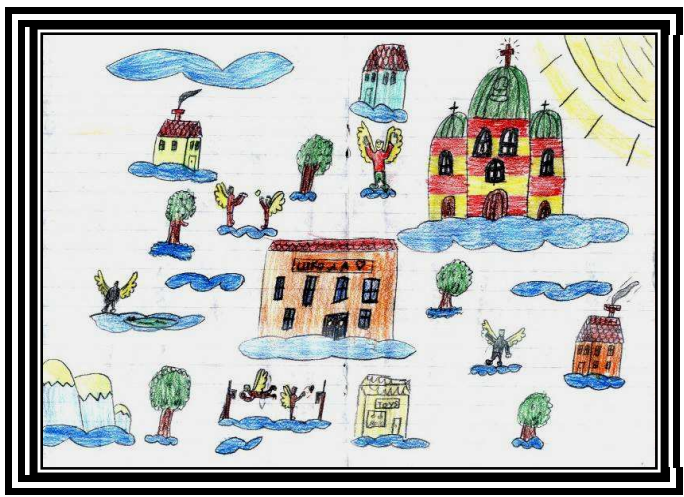

није погледао ни једну животињу, него оде до магарета. Узе његов улар у зубе и поведе га старцу Герасиму.

Старац погледа лава и осмехнувши се рече: „Грдио сам те ни кривог ни дужног, ти си поштена животиња, и ево дајем ти име - Јордан.“

Још дуго је лав Јордан живео у манастиру. Када је свети Герасим сасвим остарио и умро, лав је толико туговао за њим да није могао ништа да једе. Недељама није ништа окусио, нити се померао од гроба светог старца. Једном леже на старчев гроб и заурла тако да је од његове рике све задрхтало, а ваздух затреперио, онда спусти главу на гроб и умре.

Од тог давног доба светог Герасима Јорданског на иконама приказују заједно са лавом.

„Љубављу чинимо да све оживи“ - Богдан Марковић 3/4

ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ „СМРТ ЛИШЋА“

Шта то, мама, тако тужно прича ветар
кад од његове приче
лишће бледи и опада?

Можда причају ветрови да су селице
помрле од умора
и подавиле се у далеком мору?

Можда су донели ветри
на свом крилу
уплашени крик ждралова?

Шта то, мама, тако тужно прича ветар
кад од његове приче
лишће бледи и опада?

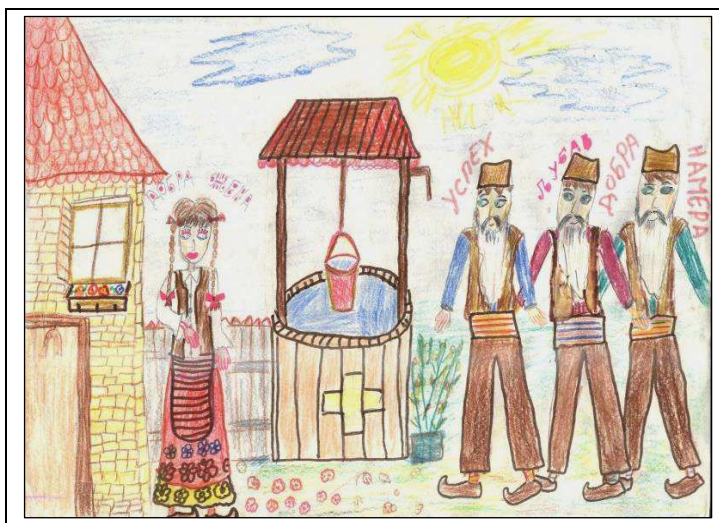
Можда ветар прича да се сунце уморило
и пало у воду
и да никад више неће доћи?

Ко би ми могао рећи
зашто лишће бледи и опада?

Десанка Максимовић је једна од наших најпознатијих песникиња. Рођена је 16. маја 1898. у Ваљеву, а умрла је 1993. године у Београду. Поред тога што је била песникиња, била је и професор књижевности и члан Српске академије наука и уметности. Преводила је дела са руског, словеначког, бугарског и француског језика.

Мислила је да поезија треба да буде чиста, искрена, отворена према човеку и животу и јасна. Написала је много дела, а све их повезује **љубав**.

Треба да знамо да су све материјалне ствари на овом свету пролазне. Све се мења, све нестаје, осим једне ствари. Љубав, чиста и искрена, може да траје вечно ако је негујемо. Није важно да ли је то љубав према ближњем, према некој другој особи или према Богу. Битно је да је љубав, као осећање, једина вечна ствар, једино што нам је потребно да бисмо били срећни. Било која друга ствар је лако заменљива и можемо да замислимо живот без ње, али без љубави ми и немамо разлог да живимо. Јер, ми и не постојимо сами за себе, постојимо за друге исто као што и други постоје за нас, то јест други нам дају да постојимо, да будемо **личности**. Тек када нас неко воли и када ми неког волимо, можемо рећи да имамо све што нам треба у животу.

„У љубави је све” - АНА ЈУГ 4/2

Добра дела чинимо јер смо људи

Да ли сте некада чули за ону нашу стару изреку: **Ко другоме добро чини, добро му се враћа?** Наравно да сте чули, али да ли верујете у то? Тема овог чланка ме је подсетила на причу из живота једног светог човека, и она иде овако:

IC

XC

Милица Трашчевић 3/4

У једном градићу су сви били сиромашни, сви сем једног човека, који је уз богатство имао и моћ или је бар тако мислио. Пошто је себи осигурао сигуран и луксузан живот на земљи, желео је нешто више, желео је себи да осигура сигуран живот и после смрти. Када је чуо да Светитељ пролази кроз град, нашао га је и упитао како себи да омогући живот у Царству Божијем. Светитељ му је рекао да мора да се одрекне свих материјалних ствари, да даје сиромашнима, а када мисли да се искупио за све своје грехе, мора да се попне на врх планине, али ако са собом носи макар један камен и сам ће се претворити у њега. Богаташ

га је послушао давао је новац људима који нису имали, давао је одећу људима који нису имали шта да обуку, мислио је да ако настави да даје сиромашнима сигурно ће ући у Царство Божије . Тако је после дужег времена одлучио да је време да се попне на планину. Пре него што је кренуо проверио је да ли код себе има неки камен, када се уверио да нема, кренуо је. У тренутку се када је закорачио на врх планине претворио се у камен. Питате се зашто? Иако је давао новац сиромашнима, храну гладнима, није то радио зато што је волео да помаже другима, зато што је волео да чини друге срећним, већ је мислио само на себе. Богаташ се претворио у камен јер је имао камено срце.

Није правилно чинити добра дела само ради своје користи, већ ради других. Надам се да сте разумели поруку ове приче и да ће вам она помоћи у животу.

Павле Бошковић 8/1

Свет једино видимо кроз друге

Човек је срећан и задовољан када око себе има пуно пријатеља. Јако тешко наћи људе које би могао назвати правим пријатељима, онима који би увек били уз тебе и у добру и у злу. Често дођемо у ситуацију да се разочарамо у људе и схватимо да је време које смо делили са својим „пријатељима“ било јако бесмислено. Затим се човек осами и почне да верује само себи. Свет је тада у његовим очима тмуран и празан. За њега више не постоји она радост која је некада пленила док је имао пријатеље. Особа је свакодневно тужна, огорчена и није јој ни до чега, а заправо не зна да живот постоји да бисмо га делили са неким, да би заједнички, а не сами уживали у њему. Живот дође и прође и остави за собом успомене а ако целог живота будемо усамљени и тужни и живот ће проћи брже него што смо очекивали и остаћемо без лепих успомена а сећаћемо се само мрака, туге и свега оног тмурног што је обузело нашу душу. Зато увек треба одлучно дићи главу и наставити да живимо пуним срцем, јер правих пријатеља сигурно има, само се треба мало

потрудити и наћи ћемо на њих. Ако чиниш добра дела добро ће ти се и вратити, а можда ће те живот наградити неким пријатељем који ће бити уз тебе и који ће ти показати праве боје и сву лепоту овога света, **јер свет једино можемо видети кроз друге.**

Анђела Спасић 8/1

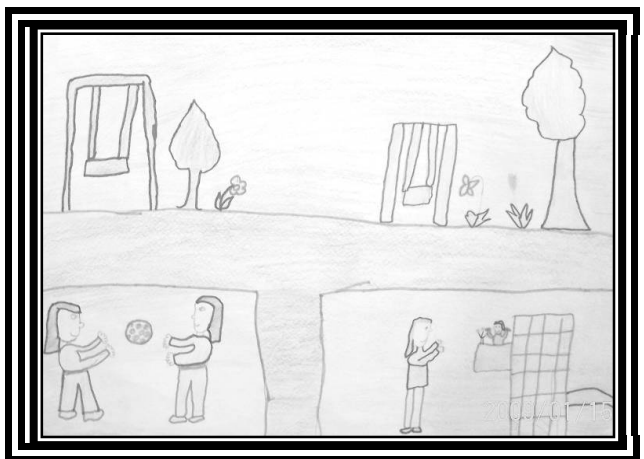
Помози пријатељу

Помоћи пријатељу не мора да значи да је увек у невољи. Када је тужан, покушаш да га развеселиш, да га засмејаваш, да му вратиш осмех на лице.

Дели ужину са њим, позајми му новац, пружи му подршку. Мораш га поштовати, волети и уважавати. Пријатељу се наћи када му је потребан добар савет и лепа реч и благи осмех. Помози му да уради домаћи задатак, учини му услугу, купи

ужину када је редар. Мораш се жртвовати за њега, бранити га ако неко хоће да га туче. Ако желиш да имаш пријатеља и да будеш пријатељ не смеш лагати.

Пријатељство се стиче годинама. Пријатељу увек мораш помоћи и у добру и у злу. Пријатељ је само један, његова помоћ теби, а и твоја њему увек злата вреди, макар то била и само једна обична реч.

„НАШ СВЕТ“ -Драгана Павловић и Теодора Танасковић 3/2

Ђурђија Јовановић 5/3

Сваки труд се исплати

Пажња,пажња!

У овом броју, драге моје колеге ђаци, причаћемо о раду који ће се уз моје савете исплатити и позитивно одразити на оцене уз мало труда и добро испланираног времена. Потребно је ишчитати следећи текст и одвојити мало времена за учење и имаћете више времена за игру и дружење.

Као што знамо за сваки рад треба да се издвоји време и труд. Ако више радите, тај труд који сте уложили у рад сигурно ће се исплатити, а вама ће се враћати производ тог уложеног напора. Ако желите да будете најбољи и да ваш рад људи цене морате да уложите доста напора .

Објаснићу на примеру наших спортиста. Спортисти вредно раде и постижу добре резултате. Захваљујући напорним вежбама,тренинзима и уз одрицања они су у самом светском врху. Српски народ их обожава зато што представљају нашу земљу у најбољем светлу.

Људи су у данашње време преокупирани послом и немају много слободног времена. Одрасли планирају своје време најбоље што могу и углавном успевају да га ускладе са обавезама.

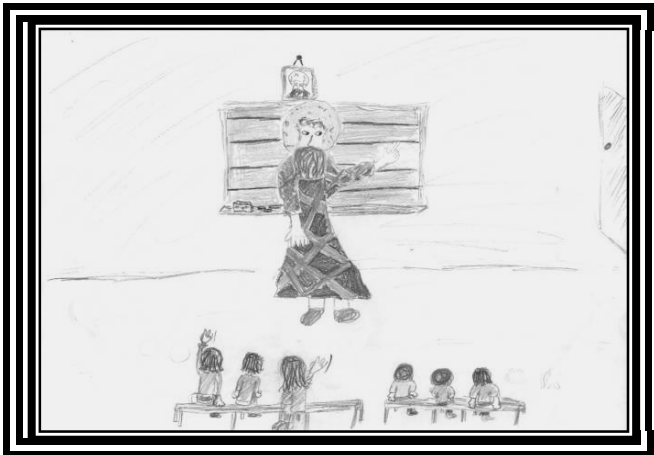
Деца имају доста слободног времена, али не знају на прави начин да га искористе.

Имају времена за излазак, дружење, играње, тренинге,али имају обавезе и према школи. Одрасли су завршили причу о школи, а нама остаје да добро све испланирамо, како би имали много више слободног времена. Свако од нас желео би да проводи дане у игрању и дружењу са пријатељима. Учење не треба да представља проблем. Када дођете из школе одморите се, ручајте (ако идете преподне) или вечерајте (ако идете поподне) касније када сте одморни издвојите 1-2 сата за учење (у зависности колико вам времена треба да нешто научите и од тежине распореда за следећи дан). Када идете поподне у школу дођете увек уморни. Вечерајте, одмотите се, играјте игрице,гледајте ТВ. Сутра ујутру устаните око 9:30 доручкујте и

прионите на рад. Ако све научите остаје вам поново слободно време за игру и дружење. Видећете како ће се све позитивно одразити на оцене.

После учења сте мирни, онда се шалите, излазите са друштвом, осмехните се будите увек позитивно расположени и задовољни. Осмех је најлепши пут до нечијег срца, он најлепше стоји. Када сте тужни осмехните се, туга ће проћи. Нека неко вама измами осмех као и ви некој особи. Уз помоћ осмеха, дружења са пријатељима и мојих савета успећете да своје време успешно испланирате, имаћете радну навику бићете позитивни, ведри и насмејани. Радићете и на образовању онолико колико је потребно, а тај рад и уложени труд ће се сигурно исплатити. Невезано за школу читајте књиге, информишите се о стварима које вас интересују и обогатите своју личност. Хвала на указаном поверењу и пажњи .

„труди се и успећеш” - Ана Тркуља 2/3

Некада је довољан осмех, лепа реч, пружена рука да некоме улепшате дан

Помаже Бог, драги читаоци, ево нас и у новом броју часописа „Растко“. Као и увек и овог пута смо вам припремили један врло занимљив интервју. . .

Тања Ристић- професор хемије

За почетак нам се представите. . .

- Тања Ристић, професор хемије у ОШ „17. октобар“ и потпредседник Црвеног крста Јагодине.

Да ли имате неки хоби?

- Наравно, волим да читам и бавим се хуманитарним радом.

Од када сте члан Црвеног крста?

- За ову организацију сазнала сам још у најранијем детињству од своје мајке чији је активиста и она била. Члан сам постала још у основној школи, као и већина мојих ученика.

Шта Вас је привукло да пођете тим путем?

- Пре свега, мени драге особе из породице и наставници који су нас, своје ученике, личним примером усмеравали и развијали особину хуманости, да увек колико је то могуће помогнемо онима којима је помоћ најпотребнија.

У колико хуманитарних акција сте учествовали до сада?

- Не бих о томе говорила у бројкама јер о томе никада нисам размишљала. Најлепше акције биле су када су лица у мојој околини била срећна и насмејана, а то су: „Један пакетић-пуно љубави“ у оквиру недеље ЦК у мају, пакети за бебе рођене у нашем породилишту „Трка за срећно детињство“..... Оно што је оставило најдубљи утисак свакако су биле колоне избеглих и расељених из Хрватске, Босне и Херцеговине и Косова и Метохије. Такође бих истакла и велику хуманитарну акцију када смо одећу, школски прибор, играчке послали ученицима и наставницима побратимске школе у Борову, са којом смо до распада бивше Југославије имали редовне контакте и сусрете.

Да ли и колико младих људи има који се баве хуманитарним радом?

- Велики број младих данас је у нашој организацији. Пошто имамо разноврсне програме, свако према својим склоностима и интересовањима може да се укључи активно у рад. Увек се јако лепо осећам када међу активистима, волонтерима видим велики број својих бивших ученика.

Какво је ваше мишљење о новом пројекту школа без насиља?

- Ја сам координатор овог пројекта и морам да истакнем да су се све колеге веома озбиљно и свесно укључиле у реализацију. Природа нашег посла је да ми то радимо

свакодневно, али уз активније учешће ученика то ћемо покушати на неки други начин. Надам се да ће у наредном периоду не само у нашој школи, већ и у нашем окружењу бити мање насиља.

Шта бисте препоручили нашим читаоцима?

- Пре свега да раде на свом образовању, да буду стрпљиви и толерантни, да имају разумевања и пуно љубави за све особе у својој околини.

И за крај, реците нам да ли часови веронауке подстичу учешће у Црвеном крсту и у хуманитарним акцијама?

- То се осетило у ангажовању ученика у хуманитарним акцијама, али и покретањем иницијативе за пружањем помоћи у нашој околини. Некада је довољан осмех, лепа реч, пружена рука да некоме улепшате дан. Наше мало некада је некоме много. Свим читаоцима желим пре свега пуно здравља и среће коју увек треба да поделе са другима!

- Хвала Вам што сте издвојили време за нас, желимо Вам пуно успеха у даљем раду.

Милена Тодоровић 8/4

КЕНГУР

Кенгур спада у класу сисара и ред торбара. Велика животиња чије је тело покривено жуто-смеђом кратком длаком. На уској глави има издужене, покретљиве уши, а на уским грудима кратке и слабе предње ноге. Задње ноге су дуге и мишићаве. Такође има дебео и снажан реп. Тело му је дуго до 3м, од чега на реп отпада 1м. Живи на травнатим равницама са ретким жбуњем или чак на пољопривредном земљишту. Брзо трчи у великим скоковима дугим и до 10м, при чему реп држи водоравно. Храни се травом, лишћем и плодовима грмља. Храни се искључиво ујутро и предвече. Женка рађа једно младунче дуго само 3цм и устима га смешта у торбу на трбуху. Тамо младунче сиса млеко. Кенгур живи само у Аустралији, често у великим чопорима. Нема природних непријатеља али може да нанесе штету пољопривредним усевама, па га човек лови због меса и скупоценог крзна. Није угрожена врста.

Лука Милошевић 6/3

Музеј воштаних фигура

Поред зоолошког врта и AQVA-PARKA у Јагодини 1. маја 2008. године отворио се први музеј воштаних фигура у Србији и на Балкану. Стална поставка фигура стиже из Београда од донатора музеја проф. Владимира Тончића који са тимом стручњака прави фигуре за наш музеј. У музеју има 28 експоната. У сезони буде и до 800 па и преко 1000 посетилаца дневно. Утисци посетилаца су позитивни. Фигура која највише привлачи пажњу је фигура наше познате песникиње Десанке Максимовић.

Унутрашњост музеја

У музеју се налазе и две фигуре Николе Тесле - млађег од 38 година и старијег од 87 година. У музеју се налази и кугла, односно ефекат Теслиног трансформатора, имитација муње и претеча свих данашњих ласера. Кугла реагује на глас и на додир.

Наш познати научник **Никола Тесла** је направио прву хидроцентралу на Нијагариним водопадима. За собом је оставио преко 1000 својих патената које ми данас користимо у свакодневном животу. Такође је направио и први нацрт за мобилне телефоне још четрдесетих година прошлог века, а који

су први пут почели да се користе 80 година прошлог века у Америци. Верује се да многи од његових патената ни до данас нису откривени. Никола Тесла, познати светски научник рођен у Смиљану код Госпића, 10.8.1856.године. Школован у Госпићу, Карловцу, Грацу и Прагу. Он се касније преселио у Њујорк и посветио се самачком животу и умро у највећој беди и сиромаштву у хотелској соби у Њујорку 1943.године.

Милица Николић 6/3

Обмана еволуције

Православље поштује науку јер је у служби добробити човека, а теорија еволуције је у супротности са хришћанством јер не даје одговоре на многа питања. Веронаука нема дилеме да је у основи постојања живота на земљи Бог.

Теорију еволуције је поставио научник Чарлс Дарвин. Она је заснована на претпоставци да је живот настао од једне капи воде што је потпуно бесмислено. Покушаји о доказивању теорије еволуције се нису вршили у складним технолошким лабораторијама и са одговарајућом опремом. Зато су многе претпоставке и докази били нејасни и несигурни. Према дарвинизму свака жива врста је произишла из свог претходника и они се могу наћи једино међу фосилним остацима. И после проналаска фосилних остатака је побијана теорија еволуције јер шта год да је пронађено и постављено као биће које је еволуирало и мутирало, не разликује се од данашњег организма.

Ни један „доказ“ није потпуно објашњен. Тадашњи научници који су подржавали дарвинизам су преко фосила мајмуна измислили нашег претка од кога смо ми преображени. На основу само једног зуба „човеколиког мајмуна“ је осликана наша прошлост. Након ископаног места где је пронађен зуб био је фосил дивљег вепра што показује да су еволуционисти били спремни на све само да докажу непостојеће. Због њихове претпоставке живи „човек“ кога су прогласили нашим претком изгубио је живот у кавезу у зоолошком врту. И после свих неуспелих материјалних доказа научници покушавају да докажу састав земље и генетике. Гени јесу наследне особине али они не трансформишу гмизавце у птице додајући им крила. Састав ћелије, ока и уха је толико сложен да је немогуће настати случајно из једне капи воде. Заблуда о непотребним органима је доказана чим су еволуционисти навели пример. Сличност код живих организама не може бити доказ еволуције јер све птице имају крила.

Не само ове, већ и многе друге претпоставке и заблуде су измишљали само да би доказали непостојеће и немогуће. Доказано је да је земља настала одједном и да све живе врсте изгледају одувек исто.

Свима бих препоручио књигу „Обмана еволуције“ аутор-Харун Јахи.

Урош Радовановић 8/3

ФУДБАЛ

Фудбалска лопта

Фудбал је колективни спорт који се игра између две екипе састављене од једанаест играча. Фудбал је тренутно најпопуларнији спорт на свету. Игра се фудбалском лоптом на правоугаоном игралишту с травнатом или вештачком подлогом. Голови су смештени насупрот један другом на крају уже стране игралишта. Циљ је игре убацити лопту у противнички гол маневришући лоптом било којим делом тела осим руком. Једино **ГОЛМАН** може у ограниченем простору, такозваном *шеснаестерцу*, играти руком. Победник утакмице је екипа која на крају утакмице постигне више голова (погодака).

Савремена фудбалска игра развила се у **Енглеској** после стварања првог фудбалског савеза давне **1863.** године. Прва правила датирају из исте године, а са мањим променама одржала су се и до данас. Највише фудбалско тело је **ФИФА** (*Fédération Internationale de Football Association*). **ФИФА** организује **Светско првенство у фудбалу**, најпрестижније, а можда и најпопуларније спортско такмичење уопште.

Природа фудбалске игре

Голман се бацио у покушају заустављања лопте да уђе у гол.

Фудбал се игра по прописима који се називају фудбалска правила. Игра се одвија маневрисањем лоптом, а две екипе од по 11 играча труде се убацити лопту у противнички гол у времену предвиђеном за игру. Екипа која постигне више погодака на крају утакмице је победник, а ако обе екипе имају једнак број постигнутих погодака или ни једна екипа не постигне гол, утакмица је нерешена (реми).

Основно је правило да ни један играч осим голмана не сме намерно дотакнути лопту руком или дланом (раме је дозвољено). Но, играчи морају извести аут управо руком, боље речено обема рукама, јер извођење аута једном руком значи аутоматску доделу лопте противничкој екипи. Иако се играчи највише користе ногом, допуштено је играње било којим делом тела осим руком.

Играчи се покушавају приближити противничком голу с лоптом на разне начине: индивидуалном контролом попут дриблинга, додавањем лопте саиграчу или ударцем према голу којег противнички голман настоји неутралисати. Противничка екипа настоји освојити лопту пресецањем додавања или уклизавањем према противнику који има лопту у поседу. Но, уклизавање је ограничено; ако дође до контакта између играча који уклизава и оног који има лопту, досуђује се прекршај, а лопта се даје екипи чији је играч био у поседу лопте.

Фудбал је најчешће *жива* игра. Лопта је у игри све време, осим када изађе изван граница игралишта или када судија заустави игру. Након заустављања, игра се наставља према правилима игре.

У професионалним лигама, на утакмици најчешће падне највише 3 гола. На пример, у Премијер лиги у сезони 2005./06., просек голова по утакмици био је 2.48.

У правилима фудбала, само **ГОЛМАН** има одређену улогу. Сви остали играчи могу играти на било којем месту на терену. У модерном фудбалу, постоје, осим голмана, још три основне позиције:

НАПАДАЧИ: чија је главна улога постизање гола

ВЕЗНИ ИГРАЧИ: чија је улога одузимање лопте противнику те упошљавање нападача квалитетним лоптама

БЕКОВИ: њихова је улога спречавање противничке екипе да постигне гол

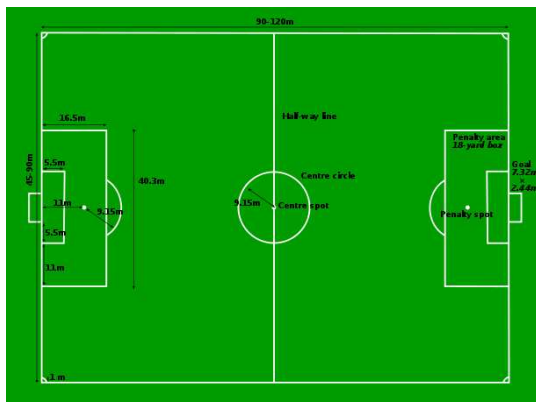
Ове се позиције даље *развијају*. Та се разрада најчешће огледа у постављању играча на одређену страну, нпр.: постоје централни (средњи) бекови, те леви и десни везни играчи. Иако играчи играју на унапред одређеној позицији, они могу без проблема прећи на неку другу позицију. Одређивање позиције на којој ће играчи играти зове се **фудбалска формација**. Формација уједно дефинише и тактику, а њу одређује је тренер.

Правила игре

Постоји 17 фудбалских правила, која су позната као **Фудбалска правила**. Сва су правила створена за сваки ниво фудбала, иако су очите промене код јуниора, сениора или жена. Правила, када је потребно, постају флексибилна. Тако одлуке ИФАБ-а помажу у бољој регулацији фудбалске игре.

Фудбалска правила, још позната и као фудбалски закони, правила су која помажу у одигравању фудбалских утакмица. Свако ново правило и измену постојећих мора да потврди ИФАБ.

Игралиште

Фудбалско игралиште

Због енглеског порекла фудбала и надмоћи британских савеза у раним данима ИФАБ-а, стандардне димензије фудбалског игралишта изражене су у јардима. Тако, нпр., једанаестерац није ударац упућен с 11 метара, већ с 12 јарди! Иако се данас све више прерачунава у метре, фудбалске нације с енглеског говорног подручја и даље користе јарде као мерну јединицу.

Игралиште је облика правоугаоника. За међународне утакмице, дужина не сме прелазити 90 до 100 метара, а ширина би требало да буде између 65 и 75 метара. (некада дужине од 90 до 110 метара и ширине од 45 до 90 метара, а данас тачно 105м са 68м - по прописима УЕФЕ) Ове дуге линије називају се аут-линије, а краће гол-линије. Дужина аут-линије мора бити већа од дужине гол-линије. На гол-линији постављени су голови. Гол се састоји од пречке и две стативе. Пречка мора бити дуга тачно 8 јарда (7.32 метара). Стативе се морају уздизати 2.44 метра од терена.

Испред сваког гола је шеснаестерац, још познат и под називима *казнени простор*. Видљиво из слике (горе), попречна

линија спаја двије паралелене линије дуге 18 јарди, или прерачунато 16,5 метара. Сваки се прекршај направљен у шеснаестерцу од стране одбрамбених играча кажњава једанаестерцем.

Трајање утакмице и одређивање победника

Стандардна утакмица за одрасле састоји се од два дела од 45 минута познатих као **полувреме**. Дакле, утакмица траје 90 минута. Обично је између два полувремена одмор од 15 минута.

Главни судија је једини службени мерилац времена на утакмици. Он доноси одлуку колика ће бити надокнада изгубљенога времена. Време се губи обављањем замена, пружања медицинске помоћи озлеђеном играчу, слављењем гола. Главни судија ће показати четвртом судији колика је надокнада, а овај ће подигнути мали семафор који показује играчима и публици колико се минута надокнађује.

Утакмице у лиги могу завршити и нерешено, но у **нокаут** (мора се добити победник) фази такмичења нерешена утакмица после одиграних 90 минута решава се **продужецима**, а ако је и тада нерешено, онда се приступа извођењу **једанаестераца**. Голови постигнути у продужецима се у службеним статистикама

требају рачунати као да су постигнути током регуларних 90 минута. Код једанаестераца, то је другачије. Они постигнути током 90 минута или продужетака рачунају се као и гол из игре, но они постигнути после 90 минута и продужетака не рачунају се у службеним статистикама.

Такмичења која се одржавају двокружно (екипе играју једна против друге двапут; једном код куће, једном у гостима) могу користити правило ГОЛА У ГОСТИМА, ако две екипе имају једнак број бодова на крају такмичења. Ако је и број голова у гостима такођер једнак, онда се може израчунати бројем досуђених и искориштених једанаестераца. Но, најлакша је варијанта одигравање нове, одлучујуће утакмице.

У касним 90-им годинама 20. века, ИФАБ је почео експериментисати с начинима који би омогућавали завршетак утакмице без извођења једанаестераца. То су били ЗЛАТНИ ГОЛ и СРЕБРНИ ГОЛ. Златни гол значи тренутни завршетак утакмице и победу екипе која је постигла гол. Сребрни гол доноси победу екипи која има предност на крају продужетка. Правило златног гола уведено је на СТП-у 1998. у Француској, а сребрни гол на ЕП-у 2004. у Португалу. Експерименти са златним и сребрним голом су укинута те се ИФАБ вратио традицији и одигравању продужетака до краја.

Највећа међународна такмичења

Највеће међународно такмичење организује, наравно, ФИФА, а то је Светско првенство у фудбалу. Ово се такмичење одржава сваке четири године. Више од 190 националних фудбалских репрезентација наступа у квалификацијама под надзором припадајућих конфедерација за место у завршном турниру. У завршном турниру налазе се 32 екипе (број екипа је повећан са 24-1994. на 32-1998.) које се такмиче кроз приближно месец дана. Идуће СТП одржаће се 2010. у Јужној Африци.

Фудбал је такође заступљен на Олимпијским играма од 1900., осим у Лос Анђелесу 1932. Пре настанка СТП-а у фудбалу, Олимпијске игре су имале статус највећег међународног такмичења у фудбалу. Прво је олимпијски фудбалски турнир био предвиђен искључиво за аматере, но од ОИ у Лос Анђелесу наступ је допуштен и професионалцима, али уз бројна ограничења која онемогућују слање најјачих фудбалски репрезентација на на ОИ. Тренутно, фудбал на ОИ игра се на нивоу У-23, но од ОИ у Пекингу 2008. с тим ће се престати, па ће сви моћи слати најбоље националне играче на ОИ. Код жена и женског фудбала на ОИ, ствари су потпуно другачије. Од Игара 1996. у Атланти и жене играју фудбал, и то са свим професионалним играчицама без додатних ограничења. Зато је наслов олимпијских фудбалских првакиња од једнаке вредности као и Светско првенство у фудбалу за жене.

Након СТП-а, најважнија међународна фудбалска такмичења су континентална првенства која организују континенталне конфедерације и она окупљају најбоље фудбалске екипе с појединог континента које на главни турнир улазе кроз систем квалификација. Ти турнири по континентима и надлежне конфедерације јесу:

Европа: Европско првенство у фудбалу (UEFA)

Јужна Америка: Куп Америка (CONMEBOL)

Африка: Афрички куп нација (КАФ)

Азија: Азијски куп (АФК)

Средња/Северна Америка: КОНКАКАФ Златни куп (КОНКАКАФ)

Океанија: ОФК куп нација (ОФК)

Такође постоје и клупска такмичења по континентима која су такође врло популарна и квалитетом не заостају за националним континенталним такмичењима. Најпознатија клупска такмичења су Лига шампиона у Европи, те Куп Либертадорес у Јужној Америци.

БОЖИЋНИ КОНЦЕРТ ПЕТРОПАВЛОВСКОГ ХОРА У ЈАГОДИНИ

Небеско појање

У сусрет Богомладенцу - тако би можда најсликовитије описали духовну радост у Недељу Светих Отаца, 4. јануара у Новој Цркви у Јагодини. Наиме, хор Светих апостола Петра и Павла одржао је концерт са почетком у 18 часова. Повод и једина тема је приближавање најрадоснијем празнику, Оваплоћењу Сина Божијег и рођењу оне наше Звезде која је пружила наду људском роду и која још увек сија оном витлејемском светлошћу у нашим срцима. И ми не само да пасивно чекамо тај дан, него се активно и припремамо за њега са великим очекивањима и са нескривеним надањима која се из године у годину не само историјски понављају, него се и проживљавају и доживљавају као нешто што је реално.

Поред хора Светих апостола Петра и Павла концерт су својим учешћем обогатили и оплеменили ученици ОШ "17. Октобар" са својим вероучитељем Борисом Милосављевићем, као и гости из Крагујевца катедрални октет "Свети Роман

Мелод''. Пошто је Божић празник даривања после концерта нашој деци- учесницима, као и оној која својим залагањем и учествовањем у многоме доприноси животу Цркве, обезбеђени су божићни пакетићи.

Даривање ...

Ова година је и јубиларна за Петропавловску Цркву јер се прославља 110 година од освећења храма. Поводом ове прославе отпочета је и велика обнова храма, уведено је подно грејање, почиње се са изградњом палионице свећа и са уређењем порте. Тако да је ова прослава уједно и почетак духовних свечаности које ће пратити овај велики јубилеј, како би га што свечаније и достојније прославили и како би Црква засијала и просијала оним још лепшим, духовним сјајем.

Ђакон Миломир Тодоровић

НИЈЕ СВЕ У МОДИ

Многим људима битан је сопствени изглед. Битно им је да ли ће бити лепа, дотерана, да ли ће их околина приметити. Суштина је на жалост у томе, да није битно како је човек обучен, већ шта се крије испод тог одела. Кад видимо другу особу, ми не знамо да ли је та особа добра, дружељубива или је зла и безосећајна. Одећа не чини човека. Човек је онакав какав је и одело га не може променити. Наравно, то не значи да људи који прате моду нису добре особе. Није све у моди, као ни у новцу. Није битан човеков изглед, већ његове особине и његов став. Надам се да сте схватили ово о чему смо причали и извукли једну поуку:

*НИЈЕ СВЕ У МОДИ,
ВЕЋ У ЧОВЕКОВОМ СРЦУ!!!*

ПОЗОРИШТЕ

Када неко спомене реч „позориште“ обично сви помисле само на људе који говоре свој текст, безначајно стоје на позорници и имитирају друге особе. Али, позориште је много више од тога.

Можеш да упознаш разне људе и стичеш ново познанство. Одлазиш у друге градове и виђаш њихове знаменитости. У позоришту имаш прилику да на тренутак постанеш неко други. Добијаш костиме, сашивене по својој мери, разних боја и величина, а сценографија чини представу још занимљивијом.

Али поврх свега тога стоји велики труд и рад. Мораш редовно долазити на пробе, пропуштајући многе рођендане, журке и друге значајне догађаје. Треба тачно научити текст, што није ни мало лако. У сваком тренутку мораш знати где и како се крећеш на позорници. Трема је највећи проблем многим глумцима. Често се дешава да неко изађе на сцену и због треме све заборави. Али, уз упорност све се савладава, па и трема. На крају, најлепши догађај је када после толике вежбе и труда зачујеш аплауз задовољне публике.

Народно позориште у Београду

АНКЕТА

Да ли гледамо цртаће?

1. Да ли волимо да гледамо цртаће?

- 100% сви воле да гледају цртаће.

2. Који цртаћ је омиљени цртаћ?

- 27% **Сунђер Боб** је најомиљенији, деца воле да гледају и цртани филм **Том и Џери** 15%, **Дизнијеве јунаке** 15%.

3. Шта се може научити из цртаних филмова?

- Деца су рекла да се може научити да не треба бити наиван, да све делимо са другима и да будемо прави другари, да добро побеђује зло као и да би требало слушати старије.

4. Од понуђених цртаних филмова које највише воле?

- **Сунђер Боб** - 51%
- **Ноди** - 12,25%
- **Том и Џери** - 29%
- **Џифи** - 9%

5. До колико година деца треба да гледају цртаће?

- Мишљења деце су различита, али већина њих каже да цртаће треба да гледају људи свих узраста.

6. Да ли постоје цртани филмови који уче децу погрешним стварима и који су то цртаћи?

- Малишани мисле да је цртаћ који учи децу погрешним стварима **Shaman king**, што у процентима износи 28%.

Сунђер Боб

Јована, Соња и Кика 7/3

НАЈЛЕТШИ СМС:

- ❖ Да ли знаш колико ми... ? Не?! Да ли знаш колико ми недостајеш ? Не?! Да ли знаш колико те волим ? Не?! Мораш признати да о неким стварима немаш појма!
- ❖ Послаћу ти ветар да ти милује косу, за свако добро јутро послаћу ти росу, послаћу ти месец да ти ноћу сија, а што се тиче пољупца то ћу лично ја!
- ❖ Ако верујеш у чуда, она се и десе, ако верујеш у љубав, пусти , нека те понесе.
- ❖ Љубав је ствар осећања, а не воље. Не могу волети зато што хоћу, а још мање зато што морам, стога је обавезна љубав глупост. (Кант)
- ❖ Дуго... већ дуго те посматрам покушавајући да ти нађем ману и коначно ми је пошло за руком, анђеле па ти немаш крила.
- ❖ Те очи... те руке... те усне... тај глас... тај поглед... тај осмех... то држање... тај стил... та коса... ма цела појава... Него доста о мени ! - Како си ти ?

Послушање Светог Симеона (драмски текст)

Наратор : Стефан Немања велики жупан српски, чувар вере и нације, страшни војсковођа и мудри државник, препустио је престо свом средњем сину Стефану и одлази у Студеницу. На Благовести постаје монах Симеон. На позив свог најмлађег сина Сава одлази на Свету Гору. (Симеон у ходу свлачи огртач, испод је монашка риза, скида круну и ставља капуљачу – жупан постаје монах)

(на пола сцене среће га Сава и љубе се) Никанор и Јован посматрају тај догађај са стране :

Никанор : Види брате Јоване срили су се отац и син, као снежна зима и расцветало пролеће.

Јован : Јест ` али срца су им једнако обасјана Божијом Љубављу(померају се у страну и одлазе а Сава и Симеон лагано ходају ка публици)

Симеон : Моје љубљено чедо, видело очију мојих, утехо и заштито старости моје.

Сава : Хвала ти оче, што си дошао, срећан сам што си своју срећу нашао у подвигу и послушању.(одлазе на леву страну)

(Јован чува овце, држи штап у руци, долази Никанор).

Никанор : Брате Јоване ево доносим ти ручак како ти је игуман и благословио.

Јован : Хвала ти брате Никаноре, пођох у журби те заборавих да понесем торбу.

(чују се звона)

Никанор : време је ручку братија је сад у трпезарији и руча.

Јован : седи брате Никаноре да ручамо заједно са братијом, они тамо а ми овде. (одлазе у страну и нестају са сцене)

(мрак тотални)

Сава : Ко од братије чува стада брате Никаноре.

Никанор: Данас је пао ред на вашег оца Симеона , али сам мислио да га неко одмени.

Сава: Нека, нека, брате Никаноре неко свако испуни своје послушање како је по благослову, па и мој отац нека испуни своје.

Никанор: Знам да је послушање изнад свега , али помислих ваш отац ... Велики жупан ... овце и козе ... можда би се увредио.

Сава: У манастир се долази добровољно, ко жели да се спасе и да служи Богу нека испуњава што треба. Ко се вређа није искрено оставио светско и пошао за Христом. Ко ме послушање тешко пада је слаб и треба му помоћи, а ко одбија послушање није веран ни Богу ни цркви.

Никанор: Опрости оче Саво на мојој упорности, али ипак је он велики жупан , војсковођа !

Сава : Стефан је био жупан , а Симеон је монах који се заклео на сиромаштво и послушање. Зато нека свако врши послушање које је добио по благослову, а пошто видим да ти је непријатно да Симеону саопштиш задатак ја ћу то учинити.

Никанор: Хвала оче Саво.

(одлазе свако на своју страну)

(потом са различитих страна позорнице долазе Симеон и Сава)

Сава: Оче дошао је твој ред да чуваш манастирско стадо. То ти је послушање за данас.

Симеон: Као што Христос није дошао да му служе , већ да служи тако ћу и ја прихватити свако послушање које ми буде по благослову.

Сава : Право кажеш оче, јер сваки који се уздиже понизиће се , а који се понизи узвисиће се .

Симеон: Добро је то сине, добро је, јер коме је много дано много ће се и искати од њега, а мени је давано и давано.

Сава : (показује на сто поред) Ручак ти је ту у пастирској торбици па кад будеш чуо звона ти се тад помоли

и ручај да би имао заједницу са осталом братијом која има друга послушања.

(Симеон одлази узима торбицу , али узима и столњак мали са стола и ставља га у торбицу, напушта сцену, насупрот Саве појављују се Никанор и Јован)

Сава : (хода лагано и моли се) Господе дај снаге моме оцу, да испуни завет и послушања. Помози му да у старости издржи што је мени пало у младости. Милостив си Господе, Љубав си , помози и њему као што си и мени помогао. Дај снаге и мени и њему да буде Твоја воља.

Јован: Није лако оцу Сави, у искушењу је.

Никанор: Као што је Христос својим старатељима био послушан, а опет им је био и Господ, тако сад Сава треба као телесни син да постане духовни отац свом земаљском оцу.

Јован: Да, да тешко је то нека им Бог да снаге и мудрости да ово буде на здравље и спасење.

(напуштају сцену и појављује Симеон као пастир, чује звона и вади столњак и просипа сву храну из торбе, крсти се и чуди се)

Сава: (носи торбицу на рамену) Оче зар не знаш да се ништа не чини без благослова.

Симеон : Шта сам урадио без благослова сине?

Сава : За послушање си добио благослов, за ручак такође. Добио си благослов и кад да ручаш, али за столњак ниси ни тражио ни добио благослов. Ништа не бива што бива него по благослову и вољи Божијој. Бог је људима дао цркву и епископе ови пак игумане и свештенство , сви они раде по благослову старијег. Чинити шта без благослова то је као зидати кућу на песку. Чинити по благослову је рад по вери а у вери Бог помаже. Нама монасима је послушање изнад свега , а послушање је и љубав и пост и молитва и рад и спавање , и све то примамо са смирењем.

Симеон : (Почиње да клечи, скупља храну да би је јео)

Сава : (са сузама у очима прихвата оца за рамена и подиже га) Нити је корисно ревносно руковођење у животу без вере, нити је довољно правилно исповедање вере без добрих

дела, да би нас довело пред лице Божије, већ је обоје потребно за изградњу правог Божијег човека. (вади храну из торбице и даје оцу)

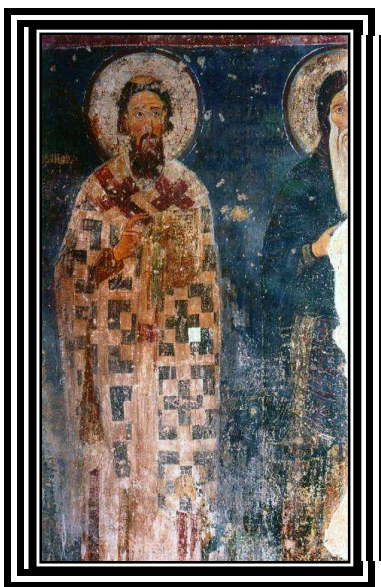
Симеон : Лепо кажу псалми : Уместо отаца твојих биће синови твоји. О мој благослове нек си благословен,

Сава : Благословен нек је Господ .

Симеон : Нека све што дише хвали Господа.

Сава : Амин(грле се и љубе се , одлазе)

Причу по казивању Његовог Преосвештенства Епископа Шумадијског Г. Јована приредио јагодински вероучитељ Предраг Димитријевић.

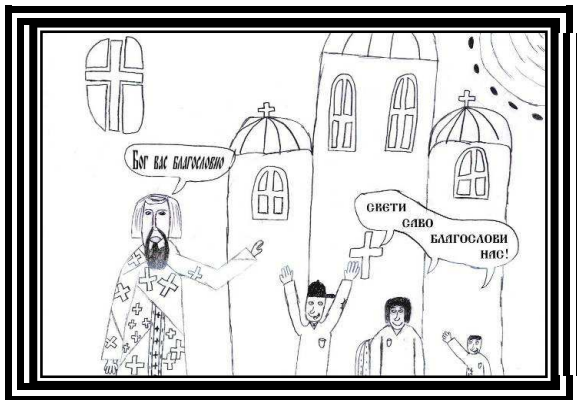
Свети Сава и Свети Симеон Мироточиви

Свети Сава нас је научио да се сусретнемо са човеком

Да ли сам ја духовно зрела и јака да пишем о делима и лику Светог Саве? Нисам. Али ја као једно десетогодишње дете могу мојом чистом душом да схватим колико је он био битан, јесте и биће за сваког Србина који постоји. Од малена сам слушала приче о Светом Сави. Прва реч коју сам чула о Светом Сави била је просветитељ. Није ми баш била јасна али сам знала да је то нешто важно, значајно. До сада сам прочитала много прича и легенди о Светом Сави. Тако сам једном прочитала да је просветитељ онај који учи људе да на свет не гледају само телесним већ и духовним очима, да схвате да богатство није само у новцу већ и у љубави и у слози. Куд год да је пролазио доносио је доброту, срећу, љубав и радост, учио је људе да не гледају свет са лоше стране већ да имају веру у себем а највише у Бога. Свети Сава се одрекао богатства, славе, раскошног живота да би се посветио Богу. Помагао је људима. Правио цркве, школе, болнице, помагао је сиротињи. Молио се сваког дана да нам буде боље. Да није Светог Саве ми не бисмо имали ништа. Не бисмо били људи. Иако је Свети Сава живео у XII веку још увек је ту. Посетила сам манастир Свете Тројице у Пљевљима где сам видела штап и ћивот Светог Саве као и део моштију, светитељеву леву руку. Не могу вам описати какав мир и спокој сам осетила у том манастиру. Поносна сам што је највећа црква на Балкану посвећена Светом Сави, а жалим због грозног чина Турака који су пре много година на том месту спалили мошти нашег Светог Саве. Због тога и храм поносно стоји и подсећа нас на страдање Срба. Свети Сава нас је научио да се сусретнемо са правим вредностима човека и да будемо људи тако што следимо његова дела, мисли и верујемо у оно што је он радио. Данас се људи највише брину о богатству, новцу и слави. Не смемо заборавити пут Светог Саве од принца до просветитеља, јер је то био прави пут човека ка Богочовеку. Светосавље нам треба бити на првом месту.

Када би свако од нас био једна кап у мору онога што је Свети Сава урадио Србији би било боље.

Ирина Анић 4/4

Богдан Марковић 3/4

О Светом Сави

Кад изговоримо име Свети Сава, мислим да нема човека који не зна бар нешто о њему.

Поносан сам што ћу баш ја писати о том великану. Велика је част и одговорност писати о човеку који је помогао, српској књижевности и изградњи манастира. Који је помогао сваком човеку. Учио је људе, давао је пример како треба учити и радити. Свети Сава је код цара издејствовао и независност Српске цркве.

Правио је манастире, школе, цркве. Мирио је своју браћу, који су се свађали око власти. Српски народ се мирио са својим суседима. Стварајући Српску цркву, створио је Српску државу и културу. Уносио је мир међу Балканцима и био је познат на Балкану. Он је хришћанску душу уденоу свом српском роду. Пправећи манастире, школе, он је самим тим терао људе да се друже, да човек човека цени, воли и поштује. Научио је да човек човеку припада, да треба једни других да се друже. Окупљао их

је у манастирима, црквама, школа, где су спознавали једни друге.

Хиландар је саградио са оцем Стефаном Немањом. То су били потоци људи који су журили да уђу у манастир. Највећи храм који је Свети Сава подигао је сам његов народ, а небо је његов крст и купола. То значи да нас је великан Свети Сава научио да се сусретнемо са човеком.

Ја сам хришћанин , поносим се тиме и поносно причам и пишем о великом човеку Светом Сави.

Свети Сава је понос Српског народа.

Марко Миркаило 4/4

Свети Сава

Вековима нас са неба гледа
и да нам се зло догоди не да,
болесне лечи, а и гладне храни,
добре људе од лоших брани
и школска је слава – то је Свети Сава.

Иако је силно богатство стекао,
свега тога лако се одрекао,
сада Богу верно служи
и уточиште свима пружи.

Молимо те Свети Саво, мудра наша главо,
да нас пазиш, чуваш, волиш,
и за нас се Богу молиш,
и невернима пружи спас
И буди увек уз нас.

Соња Димитријевић 7/3

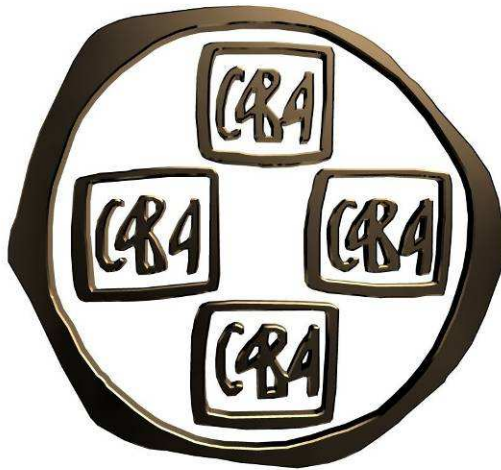
Свети Сава

Верни учитељ Свети Сава,
наша школска слава.

Његов дом сада је на небу,
одакле нас мило гледа
помаже сваком детету,
док у клупу седа.

Сваки дечији проблем
он зна да реши,
и док деца плачу,
он их теши.

Јована Стевановић 7/3

САВИН ПЕЧАТ

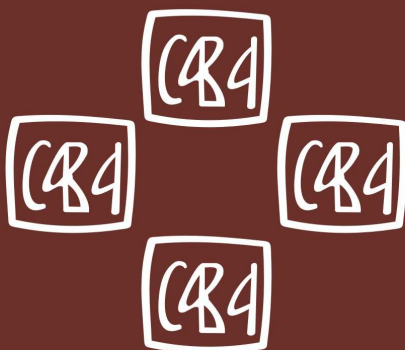
ЈА ЗНАМ КО САМ ...

СВЕТИ

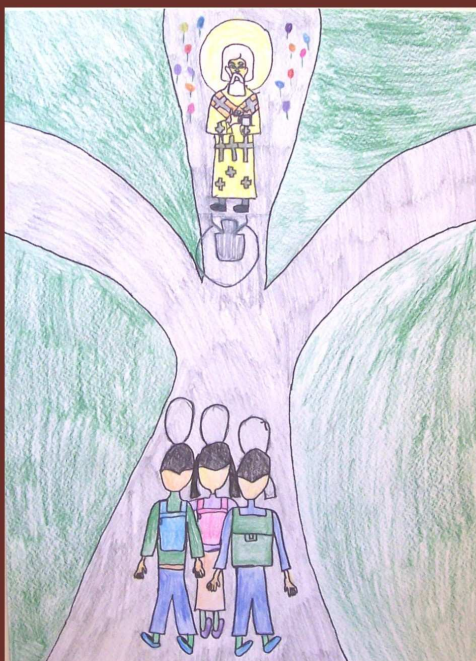
САВА

(ОБОЈИТИ ИКОНУ)

УЧИТЕЉ ПУТА КОЈИ ВОДИ У ЖИВОТ

Александра Петковић 6/2

СВИ СУ ИЗВОРИ МОЈИ У ТЕБИ...